

«Геноцидознавство»

Викладач – кандидатка історичних наук, доцентка кафедри політичних наук, Івчик Наталія Степанівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Геноцидознавство» призначена для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» факультету історії, політології та міжнародних відносин Рівненського державного гуманітарного університету.

Предметом курсу є ті геноциди, які відбулися в першій половині ХХ ст.: Голодомор, Голокост, масові вбивства вірмен у Османській імперії та ромів у третьому Рейху.

Вивчення курсу сприяє усвідомленню того, що геноцид є інструментом соціальної інженерії, який застосовують злочинці для зміни існуючої «картини» світу, засіб, котрий використаний тими чи іншими політичними елітами в їхніх намаганнях скоригувати суспільну реальність. Значимість цих знань набуває особливої значущості із врахуванням досвіду впливу людиноненависницьких теорій на масову свідомість, з одного боку, тих етнічних чисток і геноцидів, котрі відбулися наприкінці ХХ ст., з іншого.

Предмет дисципліни розкриває геноцид як процес, що має свій внутрішній алгоритм, передбачає вивчення його законодавчого та інституційного рівнів. Важливими складовими курсу є з'ясування закономірностей та особливостей у поведінці різних суб'єктів геноцидів (вбивць, жертв, спостерігачів) у час їх реалізації. Курс ґрунтується на засадах компаративістики, отже – передбачає поглиблення знань магістрантів про цей метод наукового пізнання, вдосконалення їхніх умінь застосовувати його в практичній діяльності.

Дисципліна сприяє усвідомленню ролі національних і расових стереотипів у розгортанні тупикових соціальних конфліктів. Її вивчення має за мету, з одного боку, формулювати суспільно-історичні уроки з трагедій минулого, з іншого – популяризувати принцип гармонійної міжнаціональної взаємодії.

Дисципліна розроблена із урахуванням принципу поліваріантності розвитку політичної науки. На практичних заняттях формується вміння самостійно аналізувати події та явища, інтерпретувати їх, оцінювати, порівнювати, визначити уроки історії. Така форма роботи сприяє виробленню навиків критичного мислення, творчого підходу до розв'язання поставлених наукових проблем.

Мета курсу:

- вивчення теоретичних засад «Genocide studies»;
- оволодіння методом компаративістики;

- вивчення причин і перебігу Голодомору, Голокосту, геноцидів вірмен і ромів;
- з'ясування сутності геноцидального процесу та його складових;
- дослідження поведінки різних суб'єктів геноцидів;
- з'ясування загального в геноцидальному процесі та особливостей геноцидів;
- формулювання їх суспільно-історичних уроків, усвідомлення наслідків національних стереотипів і упереджень у контексті виховання толерантності.

Завдання курсу «Геноцидознавство»: вивчення теоретико-методологічних засад «Genocide studies» та компаративного аналізу, поступової еволюції перших від осмислення вченими окремих масових актів народобивства як своєрідної самоцілі вбивць до усвідомлення його використання як засобу реалізації соціальної інженерії; з'ясування ролі держав в їх організації та реалізації; вивчення подій геноциду вірмен в Османській імперії, перебігу Голодомору, Голокосту та геноциду ромів у роки Другої світової війни, їх порівняння, дослідження поведінкових «норм» та особливостей суб'єктів геноцидів.

Очікувані результати навчання

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавра, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно із вимогами освітньо-професійної програми, базовою **інтегральною компетенцією** є здатність розв'язувати комплексні спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, викладацькій, консультаційній та громадській сфері практичної професійної діяльності.

Загальні компетентності, що визначені нею, освітньо-професійною програмою:

ЗК

- ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК6. Вміння виявляти, аналізувати та вирішувати проблеми.
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Навички розробки та управління проектами.
- ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК13. Володіння державною та, як найменше, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування.

Спеціальні компетентності (СК)

- СК1. Здатність до розуміння та пояснення основних концепцій, теоретичних і практичних проблем, сучасного стану наукових знань політичної сфери суспільства.
- СК2. Здатність визначати загальні та специфічні умови формування та розвитку політичних систем, політичних інститутів, політичних відносин та політичних процесів.
- СК3. Здатність здійснювати комплексний аналіз внутрішніх та зовнішніх зв'язків політичних явищ, їх характерних ознак на регіональному, національному, міжнародному, глобальному рівнях.
- СК4. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
- СК5. Здатність об'єктивної оцінки діяльності політичних суб'єктів з точки зору їх соціальної ефективності, адекватності потребам та інтересам суспільства.
- СК6. Здатність виявляти та аналізувати причини виникнення кризових та конфліктних ситуацій в соціально-політичній сфері, визначати оптимальні шляхи їх врегулювання.
- СК7. Здатність організовувати та здійснювати соціально-політичні дослідження.
- СК8. Здатність використання методи збору емпіричної інформації, її обробки та аналізу з використанням інформаційних технологій.
- СК11. Здатність до підготовки наукових публікацій у формі тез, повідомлень, наукових статей, аналітичних звітів тощо.
- СК13. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

Програмні результати навчання (ПРН)

1. Застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез.
2. Розуміти предметну область та базову специфіку професійної діяльності.
3. Застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Вільно спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою у професійній комунікації.
6. Використовувати загальні та професійні інформаційні та комунікаційні технології для отримання, обробки та презентації інформації.

7. Проводити дослідження на сучасному професійному рівні.
8. Постійно вчитися та оволодівати сучасними професійними знаннями.
9. Проводити професійний пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.
11. Визначати, формулювати та пропонувати шляхи вирішення професійних теоретичних і практичних проблем.
12. Спілкуватися та презентувати свої ідеї та результати дослідження широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
14. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.
15. Фундаментальні знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.
16. Вільно володіти категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.
17. Комплексне знання щодо принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
18. Застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.
19. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії.
22. Професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.
23. Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

Основна частина матеріалу, опанування яким передбачене у межах вивчення навчального курсу, пропонується Вашій увазі на сайті www.rshu.edu.ua.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем згідно графіку консультацій щосереди, з 12.45 до 14.05 (2 академічні години).

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем згідно графіку консультацій щопонеділка, з 18.00 до 20.00; щочетверга з 18.00 до 20.00.

E-mail викладача: nataliia.ivchuk@rshu.edu.ua